

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2010/2273(INI)

25.5.2011

ATZINUMS

Sniegusi Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par darba ņēmēju pārvietošanās brīvības Eiropas Savienībā veicināšanu
(2010/2273(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Vilija Blinkevičiūtē*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 151. pantu,
 - ņemot vērā Padomes 1991. gada 14. oktobra Direktīvu 91/533/EEK par darba devēja pienākumu informēt darbiniekus par darba līguma vai darba attiecību nosacījumiem¹,
 - ņemot vērā Komisijas 2011. gada 13. aprīļa paziņojumu „Akts par vienoto tirgu – Divpadsmit mehānismi, kā veicināt izaugsmi un vairogt uzticēšanos „Kopīgiem spēkiem uz jaunu izaugsmi”” (COM(2011)0206), kurā kā viens no tā divpadsmit galvenajiem instrumentiem ietverta darba ņēmēju mobilitāte,
 - ņemot vērā Eiropas Savienības Padomē pieņemtā Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakta² I daļas g) punktu, kurā dalībvalstis tiek aicinātas izstrādāt drosmīgus politikas aspektus, lai veicinātu legālo imigrantu saskanīgu integrāciju, tostarp izstrādāt īpašus pasākumus, lai veicinātu valodas mācīšanos un piekļuvi darba tirgum,
- A. tā kā ES darba ņēmēju mobilitāte būtu jāveicina visā Eiropas Savienībā, kur ir nepieciešams darbaspēks;
- B. tā kā ES darba ņēmējiem, meklējot darbu uzņēmējā dalībvalstī, var rasties grūtības un problēmas,
1. mudina dalībvalstis un Komisiju pastiprināt ES politiku cīņai pret tiešu un netiešu diskrimināciju (īpašu uzmanību veltot cīņai pret tādu diskrimināciju, kas balstīta uz etnisko izcelsmi), ES migrējošo darba ņēmēju ekspluatāciju Eiropas Savienībā un viņu tiesību pārkāpšanu sakarā ar to, ka viņi nepietiekami zina valodu un likumus, kas attiecas uz viņu nodarbinātību uzņēmējā dalībvalstī;
 2. uzskata, ka migrējošiem darba ņēmējiem būtu jāspēj sazināties kādā no viņu uzturēšanās dalībvalsts oficiālajām valodām, lai viņi varētu integrēties un sasniegt optimālu darba ražīgumu, un ka dalībvalstīm jābūt tiesībām noteikt, kāda valodas prasme nepieciešama atsevišķiem kvalificētiem un tehniskiem darbiem; tādēļ uzskata, ka būtu jāpiedāvā bez maksas uzņēmējas dalībvalsts valodu apmācība migrējošiem darba ņēmējiem; tomēr pauž kritiku par dalībvalstu politiku, kas vērsta uz to, lai ierobežotu ES darba ņēmēju piekļuvi sociālās nodrošināšanas vai sociālajiem pakalpojumiem, nosakot prasības zināt uzturēšanās dalībvalsts valodu;
 3. aicina Komisiju un dalībvalstis cīnīties ar ksenofobiju, paredzot integrācijas un informēšanas līdzekļus, un veicināt saprašanos, kultūras daudzveidību un cieņu tajās dalībvalstīs, kas uzņem mobilos darba ņēmējus;
 4. aicina Komisiju nodrošināt, ka dalībvalstis īsteno Direktīvu 2004/38/EK, nepieļaujot

¹ OV L 288, 18.10.1991., 32. lpp.

² Padomes dokuments 13440/08.

diskrimināciju, tostarp tādu, kas balstās uz dzimumorientāciju; atgādina Komisijai par iepriekšējiem aicinājumiem nodrošināt brīvu pārvietošanos visiem ES pilsoņiem un viņu ģimenēm, tostarp gan reģistrētām partnerībām, gan laulātajiem, neatkarīgi no viņu dzimumorientācijas;

5. aicina dalībvalstis pilnībā īstenot Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 16. decembra Direktīvu 96/71/EK par darba ņēmēju norīkošanu darbā pakalpojumu sniegšanas jomā¹ un atzinīgi vērtē Komisijas pieteikto iniciatīvu uzlabot tās transponēšanu, īstenošanu un piemērošanu;
6. uzskata, ka mobilitāti iespējams efektīvi veicināt tikai ar būtiskiem uzlabojumiem attiecībā uz dalībvalstu solidaritāti un kopīgo atbildību un ar skaidru reglamentējošo sistēmu, kas regulē legālo migrāciju;
7. uzsver, ka darba ņēmēju mobilitāte var būt ļoti noderīgs instruments, lai padarītu konkurētspējīgākus mazos un vidējos uzņēmumus, kuri veido 67,1 % ES darbavietu;
8. aicina Komisiju un dalībvalstis aktīvi visiem ES pilsoņiem nodrošināt iespējas, ko sniedz darba ņēmēju brīva pārvietošanās, un iepazīstināt ar to, kādas priekšrocības sniedz Eiropas darba tirgus;
9. uzsver, ka viens no lielākajiem Eiropas Savienības sasniegumiem ir tādas teritorijas izveide bez iekšējām robežām, kurā ES pilsoņi un trešo valstu pilsoņi var brīvi pārvietoties un strādāt;
10. aicina dalībvalstis pārskatīt savus pārejas posma noteikumus par piekļuvi to darba tirgum, kuriem ilgtermiņā var būt negatīva ietekme uz tādām ES Līgumos iekļautām pamatvērtībām un pamattiesībām kā pārvietošanās brīvība, diskriminācijas aizliegums un solidaritāte, un līdztiesība; tādēļ atzinīgi vērtē atsevišķu dalībvalstu neseno lēmumu pilnībā atvērt savus darba tirgus dažām dalībvalstīm, kuras Eiropas Savienībai pievienojās 2004. gadā, un pauž nosodījumu nesensajiem likumdošanas priekšlikumiem citās dalībvalstīs ar mērķi mazināt tiesības darba ņēmējiem no dalībvalstīm, kuras ES pievienojās 2004. un 2007. gadā; aicina Komisiju izmeklēt, vai šāda politika nepārkāpj ES tiesību normas;
11. mudina dalībvalstis nodrošināt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā² pareizu transponēšanu un īstenošanu, lai nostiprinātu un vienkāršotu visu Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu brīvas pārvietošanās un uzturēšanās tiesības; aicina Komisiju cieši uzraudzīt šīs direktīvas īstenošanu;
12. uzsver, ka darba ierobežojumi ir šķērslis iekšējā tirgus darbībai un ka ekonomikas krīze parāda nepieciešamību veicināt brīvu darbaspēka pārvietošanos, kura ir pašregulējoša, nodrošina elastību un samazina nedeklarētu darbu un dabīgo bezdarba līmeni;

¹ OV L 18, 21.1.1997., 1. lpp.

² OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

13. atkārtoti uzsver — lai novērstu pretrunas ES iekšējā tirgus jomā, nodarbinātības nolūkā dalībvalstīm ir jānodrošina priekšrocības Savienības pilsoņiem un tās var sniegt priekšrocības trešo valstu valstspiederīgajiem, kas piesakās uz augsti kvalificētām darba vietām, kā noteikts Padomes 2009. gada 25. maija Direktīvā 2009/50/EK par trešo valstu valstspiederīgo ieceļošanu un uzturēšanos augsti kvalificētas nodarbinātības nolūkos¹; pasvītro, cik svarīgi ir noraidīt pieteikumus ES zilajai kartei darba tirgus sektoros, kuros piekļuve darba ņēmējiem no citām dalībvalstīm ir ierobežota sakarā ar pārejas posma noteikumiem;
14. norāda, ka uz Eiropas tiesību aktiem balstītas darba ņēmēju mobilitātes veicināšana ir jāpapildina ar ES tiesību normām, kas nodrošina taisnīgus darba apstākļus un līdztiesīgu attieksmi pret migrējošiem darba ņēmējiem, kā arī paredz efektīvas sankcijas, tiesiskās aizsardzības līdzekļus un pārsūdzības iespējas, ja tiek pārkāptas darba ņēmēju tiesības, kā līdzekļus darba ņēmēju nevienlīdzības samazināšanai ES; atzīst, ka šādos apstākļos būtu jāsniedz pienācīga tiesiskā palīdzība pārrobežu darba ņēmējiem;
15. uzsver, ka darba ņēmēju tiesības var īstenot tikai tad, ja ES migrējošais darba ņēmējs strādā legālu algotu darbu uzņēmējā dalībvalstī;
16. uzskata, ka darbaspēka mobilitāte Eiropas Savienībā ir būtiska, lai panāktu ekonomikas atveseļošanu un sasniegtu stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus; līdz ar to mudina dalībvalstis, kuras vēl joprojām piemēro darba tirgus ierobežojumus attiecībā uz Rumānijas un Bulgārijas pilsoņiem, šos ierobežojumus atcelt līdz 2011. gada beigām saskaņā ar termiņu, ko paredz Pievienošanās līgums;
17. aicina kompetentās valstu iestādes sadarboties ciešāk un efektīvāk, pārbaudot darba līgumu atbilstību valsts un ES tiesību aktiem; norāda, ka ir jāgarantē dalībvalstu savstarpēja palīdzība un informācijas apmaiņa pārkāpumu gadījumā; aicina Komisiju pārraudzīt šo procesu;
18. mudina dalībvalstis pastiprināt Direktīvas 91/533/EEK īstenošanu attiecībā uz to, kāds obligātais informācijas minimums darbiniekiem ir jāsaņem no darba devēja par savām darba attiecībām, tostarp visi attiecīgie noteikumi par viņu nodarbinātības stāvokli uzņēmējā dalībvalstī;
19. norāda, ka ES migrējošie darba ņēmēji var neapzināties savas tiesības attiecībā uz sociālajiem, izglītības un veselības aizsardzības pakalpojumiem uzņēmējvalstī, tādēļ aicina dalībvalstis un Komisiju sniegt vairāk informācijas par tiesībām, iespējām un līdzekļiem pārvietošanās brīvības īstenošanai mobilajiem darba ņēmējiem, viņu ģimenes locekļiem un ieinteresētajām personām — informējot gan vispārēji, gan individuāli;
20. aicina Komisiju pastiprināt pašreizējo tiesisko regulējumu diplomu un profesionālo kvalifikāciju atzīšanai;
21. aicina Komisiju izmantot *EURES* tīklu un citus Eiropas instrumentus, kas sniedz ieteikumus un piedāvā palīdzību jautājumos par darbā iekārtošanu un pieņemšanu darbā, lai nodrošinātu pieejamāku un pārredzamāku informāciju par tiesībām, kādas ir migrējošo

¹ OV L 155, 18.6.2009., 17. lpp.

darba ņēmēju ģimenes locekļiem, jo īpaši attiecībā uz viņu tiesībām strādāt, sociālajām tiesībām un viņu bērnu tiesībām uz izglītību uzņēmējā dalībvalstī;

22. norāda, ka palielināta darbinieku mobilitāte arī prasa aktīvi iesaistīt sociālos partnerus, jo īpaši arodbiedrības, lai attiecīgajiem darba ņēmējiem, jo īpaši pagaidu darbiniekiem, kas strādā ārzemēs, nodrošinātu adekvātu un efektīvu informāciju, atbalstu un aizsardzību attiecībā uz viņu sociālajām un darba tiesībām;
23. mudina dalībvalstis stingrāk kontrolēt nodarbinātības aģentūru darbu un cīnīties pret ES migrējošo darba ņēmēju tiesību pārkāpumiem Eiropas Savienībā, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas šo migrējošo darba ņēmēju tiesības;
24. aicina Komisiju pārskatīt Padomes 1968. gada 15. oktobra Regulu (EK) Nr. 1612/68 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā¹, lai ņemtu vērā priekšlikumus, ko Eiropas Parlaments sniedz šajā rezolūcijā;
25. aicina uzlabot sadarbību starp ES, dalībvalstīm un trešām valstīm, izstrādājot veiksmīgu, taisnīgu un pārredzamu ES imigrācijas un ES iekšējās migrācijas politiku attiecībā uz trešo valstu darba ņēmējiem, kura balstītos uz solidaritāti ar trešām valstīm, kā arī uz ES darba tirgus vajadzībām saistībā ar tā pašreizējām demogrāfiskajām problēmām un ekonomikas attīstības perspektīvu;
26. norāda, ka ES pilsoņi, kuri strādā kādā citā dalībvalstī, pēc laika, kurš ir atšķirīgs, var zaudēt tiesības vēlēties savas valsts vēlēšanās; uzskata, ka Komisijai būtu jāpārskata šī situācija kopīgi ar dalībvalstīm un ka būtu jāveicina izpratne par tiesībām kandidēt un balsot gan vietējās vēlēšanās, gan Eiropas Parlamenta vēlēšanās;
27. uzskata, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai ES mobilo darba ņēmēju bērniem nerastos grūtības saistībā ar viņu tautību vai valsts piederību sakarā ar viņu vecāku izvēli attiecībā uz darbu, un ka būtu pienācīgi jāizpēta mobilo darba ņēmēju bērnu konkrētās vajadzības, lai nodrošinātu efektīvu politisko reakciju.

¹ OV L 257, 19.10.1968., 2. lpp.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	25.5.2011
Galīgais balsojums	+: 40 -: 4 0: 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Philipp Albrecht, Alexander Alvaro, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtē, Mario Borghezio, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claey, Carlos Coelho, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, H��l��ne Flautre, Kinga G��l, Kinga G��ncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, L��via J��r��ka, Teresa Jim��nez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Juan Fernando L��pez Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, V��ronique Mathieu, Louis Michel, Claude Moraes, Jan Mulder, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero L��pez, Csaba S��gor, Rui Tavares, Wim van de Camp, Dani��l van der Stoep, Axel Voss, Manfred Weber, Tatjana ��danoka
Aizst��j��ji, kas bija kl��t galīgajā balsošan��	Mara Bizzotto, Monika Hohlmeier, Franziska Keller, Marian-Jean Marinescu, Mariya Nedelcheva, Hubert Pirker, Marie-Christine Vergiat
Aizst��j��ji (187. panta 2. punkts), kas bija kl��t galīgajā balsošan��	Knut Fleckenstein